بەناوی خوای بەخشندەو میهرەبان

بەناوی گەلەوە

ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستان ـ عیراق

پشت بە حوکمی برگە(1) لە مادده(56)ی یاسای ژمارە(1)ی ساڵی 1992ی هەموار کراو و لە سەر داوای ئەنجومەنی وەزیرانی هەرێمی کوردستان ـ عیراق، ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستان ـ عیراق لە دانیشتنی ژمارە(1)ی نائاسایی کە لە رۆژی 2007/7/23دا بەسترا بڕیاری دەرچوواندنی ئەم یاسایەی دا:

یاسای ژمارە(21)ی ساڵی 2007

یاسای وەزارەتی سامانە سروشتییەکانی هەرێمی کوردستان ـ عیراق

بەشی یەکەم ـ پێناسەکان

ماددەی یەکەم:

مەبەست لەم زاراوانەی خوارەوە، ماناکانی بەرامبەریانە بۆ مەبەستی ئەم یاسایە:

یەکەم : هەرێم : هەرێمی کوردستان ـ عیراق.

دووەم : پەرلەمان : پەرلەمانی هەرێم.

سێیەم : ئەنجومەنی وەزیران : ئەنجومەنی وەزیرانی هەرێم.

چوارەم : وەزارەت : وەزارەتی سامانە سروشتییەکان لە هەرێم.

پێنجەم : وەزیر : وەزیری سامانە سروشتییەکان لە هەرێم.

شەشەم : بریکار : بریکاری وەزارەتی سامانە سروشتییەکان لە هەرێم.

بەشی دووەم

ئامانجەکانی وەزارەت

ماددەی دووەم:

وەزارەت ئەم ئەرکانەی خوارەوە دەگرێتە ئەستۆ:

یەکەم: بەڕێوەبردنی هەموو کەرتەکانی تایبەت بە سامانە سروشتییەکان لە هەرێمدا کە نەوت و گاز و کانزاکان دەگرێتەوە.

دووەم: بەڕێوەبردن و ئامادە کردنی پلان بۆ کەرتی نەوت و گاز و هاندانی وەبەرهێنان لەم کەرتەدا لە هەرێم لەگەڵ پلاندانان و بەدواداچوونی قۆناغەکانی مۆڵەت و گرێبەستە گریدراوەکان لەگەڵ کۆمپانیاکانی نەوت بە جۆرێکی وا کە لەگەڵ دەستووری عیراقی فیدراڵ و یاسای نەوت لە هەرێمی کوردستاندا بگونجێ.

سێیەم: سەرپەرشتی پرۆسەی دۆزینەوە و هەڵکەندن و دەرهێنانی نەوت وگاز و کارەکانی پاڵاوتن و پیشەسازی گاز لە پاڵ گواستنەوەو ناردنە بازاڕی نەوتی خاو و بەرهەمەکانی و بنیاتنانی پرۆژەکانی نەوت دەکات.

چوارەم: رووپێوکردنی جیۆلۆجی و گەڕان بە دوای کانزاو هەموو کارێکی تایبەت بە چالاکییە جیۆلۆجییەکان.

پێنجەم: گرتنە ئەستۆی ئەرکی ئامادە کردن و هەماهەنگی کردن و یەکخستنی پلانی بەرایی بۆ هەموو رووەکانی چالاکی وەبەرهێنانی نەوت و گاز و کانزاکان لە مەڵبەندی وەزارەت، بەمەرجێك کۆمپانیاکانی بەکارهێنان و ئەو فەرمانگانەی سەر بە وەزارەتن، ئەوە بە سەرپەرشتی وەزارەت جێبەجێ بکەن، لەگەڵ رەچاو کردنی یاسای نەوت لە هەرێمی کوردستان و یاسا کارپێکراوەکان.

بەشی سێیەم

پێکهاتەکانی وەزارەت

ماددەی سێیەم:

وەزارەت لەم پێکهاتانەی خوارەوە پێکدێ:

یەکەم: وەزیر : سەرۆکی باڵا و بەرپرسی ئیش و کار و ئاراستە کردنی سیاسەت و سەرپەرشتی و چاودێری دەکات و هەموو بڕیار و فەرمان و رێنماییەکیش پەیوەندییان بە ئەرکو فەرمان و پێکهاتە و دەسەڵات و کاروباری دیکەی هونەری و دارایی و کارگێڕی و رێکخستنی وەزارەتەوە هەیە، بە پێی حوکمەکانی ئەم یاسایە لە وەزیرەوە دەردەچن و بەسەرپەرشتی خۆی جێبەجێ دەکرێن، بەرامبەر بە ئەنجومەنی وەزیرانیش بەرپرسە بەو پێیەی ئەندامێکی هاوکارە لەو ئەنجومەنەداو، بۆی هەیە هەندێك لە دەسەڵاتەکانی خۆی بە بریکاری وەزارەت یا بەرێوەبەرە گشتییەکان یان هەر کەسێك لەو وەزارەتدا بەشیاوی بزانێت، بدات.

دووەم: بریکاری وەزارەت بۆ: یارمەتی وەزیر دەدات لە ئاراستە کردنی وەزارەت و سەرپەرشتی کردنی کاروبارەکانی لە چوار چێوەی ئەو دەستەلاَتانەی کە وەزیر پێی دەسپێرێ، بە مەرجێك خاوەن شارەزایی و پسپۆڕی بێت.

سێیەم: نووسنگەی وەزیر : فەرمانبەرێك بەڕێوەی دەبات بە پلەی بەڕێوەبەر کە بەلانی کەم بڕوانامەی بەرایی زانکۆی هەبێت و خاوەن شارەزایی و پسپۆڕی بێ و چەند فەرمانبەرێك یاریدەی دەدەن.

چوارەم: نووسینگەی بریکاری وەزارەت: فەرمانبەرێك بەڕێوەی دەبات بە پلەی بەڕێوەبەر کە بەلانی کەم بڕوانامەی بەرایی زانکۆی هەبێت و خاوەن شارەزایی و پسپۆڕی بێ و چەند فەرمانبەرێك یاریدەی دەدەن.

پێنجەم: راوێژکاران: ژمارەیان لە چوار راوێژکار زیاتر نابێ و دەبێ بەلانی کەم بڕوانامەی بەرایی زانکۆیان هەبێ و خاوەن شارەزایی و پسپۆڕی بن.

شەشەم: بەڕێوەبەرایەتی گشتی پشکنین و سانسۆری ناوخۆ: بەڕێوەبەرێکی گشتی سەرۆکایەتی دەکات کە بەلانی کەم بڕوانامەی بەرایی زانکۆی هەبێت و لە بواری یاسا یان بەڕێوەبردن یاخود دارایی شارەزا و پسپۆر بێت.

حەوتەم: بەڕێوەبەرایەتی گشتی کاروباری کارگێڕیی و دارایی: بەڕێوەبەرێکی گشتی سەرۆکایەتی دەکات کە بەلانی کەم بڕوانامەی بەرایی زانکۆی هەبێت و لە بواری یاسا و بەرێوەبردن دا شارەزا و پسپۆر بێت.

هەشتەم: بەرێوەبەرایەتی گشتی کاروباری هونەری: بەڕێوەبەرێکی گشتی سەرۆکایەتی دەکات کە بەلانی کەم بڕوانامەی بەرایی زانکۆی هەبێت و لە بواری پیشەسازیی نەوتدا شارەزا و پسپۆر بێت.

نۆیەم: بەڕێوەبەرایەتی گشتی کاروباری ئابووری و گرێبەستەکان: بەڕێوەبەرێکی گشتی سەرۆکایەتی دەکات کە بەلانی کەم بڕوانامەی بەرایی زانکۆی هەبێت و خاوەن شارەزایی و پسپۆڕیی بێت.

دەیەم: بەڕێوەبەرایەتی گشتی کاروباری وەبەرهێنانی کانزایی: بەڕێوەبەرێکی گشتی سەرۆکایەتی دەکات کە بەلانی کەم بڕوانامەی بەرایی زانکۆی هەبێت و لە جیۆلۆجیادا شارەزا و پسپۆر بێت.

ماددەی چوارەم:

ئەنجومەنی وەزارەت بەم شێوەیەی خوارەوە پێکدێ:

یەکەم: وەزیر : سەرۆکە.

دووەم: بریکاری وەزارەت : ئەندامە و لە کاتی نەهاتنی وەزیر سەرۆکایەتی دانیشتنەکان دەکات.

سێیەم: بەڕێوەبەرە گشتیەکان و ژمارەیەك لە راوێژکاران .

چوارەم: هەر شارەزا یا پسپۆڕێك لەناو وەزارەت یا دەرەوەی لە کاتی پێویستدا/ ئەندامە.

ماددەی پێنجەم:

یەکەم: کارو تایبەتمەندییەکانی پێکهاتەکانی وەزارەت بە پیڕەو دەسنیشان دەکرێن.

دووەم: وەزیر بۆی هەیە هەر بەڕێوەبەرایەتیەك یا بەشێك یا هۆبەیەك لەکاتی پێویستدا لە نوێ دابمەزرینێ یان هەڵیانی بوەشێنێتەوە یان لێکیان بکاتەوە یان لێکیان بدات.

سێیەم: وەزیر بۆی هەیە گرێبەست لەگەڵ کەسایەتی سروشتی و مەعنەوی خاوەن شارەزایی و پسپۆڕیی لەناوەوەی هەرێم و دەرەوەیدا ببەستێ بۆ جێبەجێ کردنی ئەو کارانەی پیان دەسپێردرێ و بۆ ئەو ماوەیەی کە بە گونجاوی دەزانی، ئەمەش دوای وەرگرتنی رەزامەندی سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران دەبێ.

چوارەم: وەزیر بۆی هەیە رێنمایی پێویست بۆ ئاسانکاریی جێبەجێ کردنی حوکمەکانی ئەم یاسایە دەربچوێنی.

ماددەی شەشەم:

یەکەم: دەستەی گشتی نەوت و پترۆکیمیاییەکان لە هەرێمدا کە بە یاسای ژمارە(38)ی ساڵی 2004 دامەزراوە هەڵدەوەشێتەوە و هەموو پێکهاتە و بەڕێوەبەرایەتیەکانی بە وەزارەت دەبەسترێنەوە و هەموو میلاك و موڵك وماڵ و ماف و ئیلتیزامێکیان بۆ وەزارەت دەگەڕێنەوە.

دووەم: دەزگای گشتی بەڕێوەبردنی پرۆژە تایبەتیەکان لە هەرێم کە بە پێی نووسراوی سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران(ئیدارەی سلێمانی) ژمارە (1803)ی رۆژی 2001/8/7 دامەزراوە هەڵدەوەشێتەوە هەموو پێکهاتە و بەڕێوەبەرایەتیەکانی بە وەزارەت دەلکێن و هەموو میلاك و موڵك و ماڵ و ماف و ئیلتیزامەکانی دەدرێنە وەزارەت.

سێیەم: بەرێوەبەرایەتی گشتی رووپێوکردنی جیۆلۆجی و پێکهاتەکانی لە وەزارەتی پیشەسازی هەرێم دادەبڕێن و بە وەزارەت دەبەسترێنەوە و هەموو میلاك و موڵك و ماف ئیلتیزامێکیان بۆ دەگەڕێتەوە.

ماددەی حەوتەم:

کار بە هیچ دەقێکی یاسایی یا بڕیارێك ناکرێ گەر لەگەڵ حوکمەکانی ئەم یاسایە ناکۆك بێ.

ماددەی هەشتەم:

پێویستە ئەنجومەنی وەزیران و لایەنە پەیوەندیدارەکان حوکمەکانی ئەم یاسایە جێبەجێ بکەن.

ماددەی نۆیەم:

ئـەم یاسـایە لـە رۆژی دەرچـوونیەوە جێبــەجێ دەکـرێ و لـە رۆژنامــەی فـەرمی(وەقـائیعی کوردستان)دا بلاّودەکرێتەوە.

عەدنان موفتی
سەرۆکی ئەنجومەنی نیشتمانیی
کوردستان ـ عیراق

هۆیە پێویستەکانی دەرچوواندنی

لەبەر ئەوەی حکومەتی هەرێم لە نوێ وەزارەتی سامانە سروشتیەکانی بە پێی یاسایەك کە لە پەرلەمان دەرچووە داناوە، تا بەرپرسیەتی بەڕێوەبردنی ئەو سامانانە بگرێتە ئەستۆ و، لە پێناوی بەدیهێنانی ئامانجەکانی لە رێگەی چالاکی و کردەوەکانی کۆمپانیا و فەرمانگەکانی سەر بە وەزارەت و رۆیشتن لەگەڵ پەرەسەندنە هاوچەرخەکاندا، ئەم یاسایە دەرچووێنرا.